

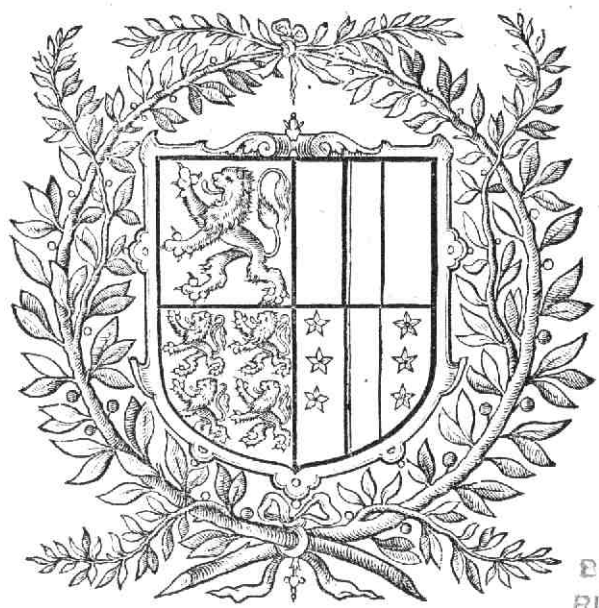

Keuren vanden Crimpenre-weert

<https://hdl.handle.net/1874/19292>

WB 942

KEVREN
 VANDEN
 CRIMPENRE-
 WEERT.

BIBLIOTHEEK DER
 RIJKSUNIVERSITEIT
 UTRECHT.

TOT SCHOONHOVEN.

Gedrukt by *Leendert van Heck*, Anno 1656.

SCHIERINGE ende KEVREN,
gheleydt ende geordonneert by de Heeren
DIJCK-GRAEF ende HOOGHEDIJCK-HEEM-
RADEN van den *Crimpenreweert*, op den
Aprilis, XVI^c

K E V R E N,

vanden

C R I M P E N R E W E E R T.

INDEN EERSTEN is gheschiert ende gheordonneert, dat alle Dijcken op de riviere vande Lecq als onder *Berchambacht*, *Ammerstol*, *Leckerkerck*, ende *Crimpen* op de Merwe, tot aende huysinge van Herbert Iansen toe breet fullen wesen achthien voeten.

Ende vande huysinge van Herbert Iansen af, onder *Crimpen* op d' Yssel, *Ouwerkerck*, *Gouderack*, ende *Haestrecht*, ses-thien voeten.

Alle Schoor Dijcken onder *Berchambacht* ende *Leckerkerck*, vier-en-twintich voeten ten minsten.

Ende onder *Berchambacht*, het Steenplaetser Schoor ses-en-twintich voeten.

Van Iohan van Wijnberghens stoep of, tot des gemeene-lants-Dijck inden hoeck ses-en-twintich voeten: Sonder de Roede over te steecken, den buytenkant opgehaelt ende verheven soo hooghals het midden vanden Dijck,

Keuren vanden Crimpenreweert.

den binnencant anderhalve voet, ende op de schoren twee voet hooger als den buytencant, schapswijse afloopende, dat alijt binnen ende buyten de Roede slaet.

DAT MEN onder *Berchambacht*, vanden groene neervoet legghende buytens *Dijcx* voor het huysken van *Claes Iooften Walhoorn* tot de *Galch-steeg*, Van t'huys van *Thonis Waerden* tot *Cappelle stoep toe*, Van't bovenste hoofd vande *Heere van Nieuvelt* tot *S^e Omerslant toe*, Twee Roeden inden *Danfers Dijck*, Vanden *Danfers Dijck* tot de *Nesserstoep toe*, Van't qua-er tot aen het *Nesters Zeyltge toe*, Ende beginnende vier Roedē in't hoeck-Lant tot de *Berchambacht* fluys toe, Den *Dijck* sal setten ende becleeden met riet ofte rijs, door gaens ten minsten met drie ofte vier eeren, ende bequame palen, dat het by *Dijckgraef* ende *Hoogheemraden* ghelooft wert jeghens *Bamiffchouwe*.

ORDINARIS KEVREN,

van den

CRIMPENRE-

WEERT.

NIEMANDT sal eenighe putten moghen, graven nevens eenighe Dijcken, Weghen ofte Landen, ofte hy sal de selve putten ofte Dellen datelijck af-heynen ende bewaren, soo datter geen perijckel is om Menschen ofte Beesten in te vallen, ter tijt toe de nieuwe aerde soo drooch ende hart is, datmen daer over vryelijck gaen ende staen mach, op de boete van drie gulden.

GHELIJCK mede niemandt eenige kaden ofte water-keeringhen sal mogen deursteken ofte daer in graven, ofte ghemeene wateringe stoppē, sonder voorgaende consent van Dijckgraef, ofte Hooghedijck-Heemraden, ende pārtije gheintreficerde, op de verbeurte van

B acht-

Ordinaris Keuren vanden

acht-en-twintich ponden teghens elcken Hoogheheemraet, ende tegens den Dijckgraef soo veel als tegens alle de Hoogheemraden, Onvermindert den Overheer sijn recht. Dit mach bekeuren Dijckgraef, Hoogheheemraedt, Secretaris of Bode.

DAT MEN in alle schouwen de sporen ende slencken sal vullen ende effenen, het leegste nae het hoochste, ende den Dijck blooten buyten ende binnen tot den tee van den Dijck toe.

DAT MEN alle Dijck-slooten sal op-maken, ende onderhouden acht voet wijt, ende ten minsten drie voet diep: Ende alle Rijsstoven ofte Boomen, staende binnen de twee voet nae den Dijcksloot af-houwen, sonder yet wederom binnen de twee voet nae op den kant van den Dijck-sloot te steken ofte te potten, sulcx dat men den Dijck-sloot bequame-lyck mach gebruycken ende bevaren, dat het
by

CRIMPENREWEERT.

by Dijckgraef ende Hoogeheemraden geloofst
wort.

DAT MEN geene heckens of draeyboomen fal
mogen stellen op de Dijcken, dan met con-
sent van Dijckgraef ende Hoogeheemraden,
op verbeurte vande Heemraets Keur.

NIEMANDT en fal eenieh Riet mogen snyden
op ses Roeden nae den neervoet van den
Dijck voor Lichtmis, dan met consent van
Dijckgraef ofte Hoogeheemraden, op de boe-
te van hondert Schellinghe.

DIE vander schouwe niet en zyn, fullen ghe-
houden wesen te blijven ses Roedē soo voor
als achter vande Waghens ofte Schuyten, soo
wanneer Dijckgraef ende Hoogeheemraden
met den anderen spreecken, daer toe al vooren
vermaent zynde op pœnc als vooren.

Ordinaris Keuren vanden

DAT alle Zylé ende Sluysen boven de kruyn
fullen wesen verheven een voet boven den
Dijck , ter breete van een Roede , ende de
Wanghen ghemaect met muer-werck , ofte
eycke plancken, dat het Dijckgraefende Hoo-
ghe-Hcemraden loven.

BY alle Sluysen ende Zylen sal moeten sijn ,
op de twee eerste Dijck-schouwen , een be-
quame Schuyt ofte Schouwe , daer mede men
de Sluysen ende Zylen bequamelijck mach be-
sichtigen, op de boete van hondert schellingen.

ES voorts gekeurt , datmen binnen de Dijck-
cavelinghe spitten noch delven en sal , oock
niet om eyt te faeyen , teweten , binnen de
xviij. voeten , ende putten noch dellen graven,
binnen de xxvij. voeten binnens Dijcx , ende
datmen den Dijck niet en sal roeren binnen ix.
voet op d' Yssel , ende xij. voet op de Lecq
buytens Dijcx , dan met consent van Dijck-
graef

CRIMPENREWEERT.

graef ende Hoogheemraden, op de verbeurte van des Heemraets Keur, dat is, teghen elcken Hoogheemraed xxviij. ponden, ende tegens den Dijckgraef soo veel als tegens alle de Hoogheemraden.

DAT MEN by alle stoepen, groot ende cleyn, sal maecten soo grooten aert heuvel, datmen, in tijde van noot, elcken stoep daer mede bequamelijcken mach toe Dijcken, soo hooch als de Caden boven ende beneden leggen: Ende dat op de Rievier vande Lecq voor elcke stoep sal moeten wesen vijfthien voet lijdens, ende op de schoren achtien voet, ende op d'Yssel een Roede lijdens. Ende alle stoepen vervult ende op-ghehaelt, dat het Dijckgraef ende Hoogheemraden loven.

MEN sal gheen Schepen ofte Schuyten inde uytter-vlieten mogen leggen soo lange de Sluyfen uytgaen, noch oock gheen Sluyfen

Ordinaris Keuren vanden

beviffen of korven daer inne legghen ofte binden, soo langhe de molens malen ofte in't feyl staen, op de boete van xxviii. ponden, wel verftaende dat de binnelantsche Sluyfen hier in niet begrepen en zyn. Dit mach bekeuren, Dijkgraef, Hoogheemraed, Secretaris ofte Bode.

NIEMANDT fal met Schepen ofte Schuyten, grooter als een Dijk-schuyt, eyndelinge teghens de Dijcken moogen aen vaeren, noch oock niet moghen meer en aende neervoeten, eren, boomen ofte paelen, maer de touwen, over den Dijk moeten brengen, op de boeten van hondert fchellinghen, dit mach bekeuren als vooren.

ALLE Boomen staende ofte hanghende over de Dijcken ofte Kaden falmen op-snoeyen, een Roede boven de Kade, ende de vlier alle
laer

CRIMPENREWEERT.

Iaer af-houwē, datse niet hooger blyft dan vier voeten, ende de selve voorts binden ofte snoeyen, datmen daer deur de Dijcken nederwaert bequamelyck mach besien.

NIEMANDT sal eenighe Wielen ofte Wafen moghen leggen voor een andermans Dijck, dan met Consent vanden eygenaer, op de boete van hondert Schellinghen, dit mach bekeuren soo wel den eyghenaer met een ghetuyghe, als Dijckgraef, Hoogheemradt, Secretaris, en Bode.

NIEMANDT sal vermogen in het vissen met de boshaem, gebben ofte ander vis-tuygh, met stocken te steecken inde neervoeten ofte hoofden op verbeurte van thien Gulden, dit mach bekeuren als voren.

VOORTS

Ordinaris Keuren vanden

VOORTS sal niemant eenige Beeften mooghen Weyden op de Dijcken, op de verbeurte van ses Carolus Guldens yder schaer, wel verstaende, dat elck syn eygen Dijck mach weyden, als die af-gheheyndt is, of dat zy een Harder daer by hebben, op dat niemant beschadicht en worde. Ende indien yemandt den Schutter ofte Bode de Beeften ontjaeghde, hem dreygende ofte misdede, so sal den Schutter ofte Bode alleen daer inne gheloof hebben: Ende sullen evenwel de boete als voren betalē. Ende sullen in dien ghevalle de Ouders voor hare Kinderen, ende de Meesters ofte Vrouwen voor hare boden moeten verantwoorden, mits dat den Schutter in't schutten de Dijckroede by hem sal hebben, Ende salmen de Beeften staende vande Dijcken in de grienden, t'ly binnen ofte buyten soo wel moghen schutten, als of die op den Dijck bevonden worden, Behoudelyck dat de beteelinghe ofte grienden afghesloot ofte afgheheynt sullen moeten zyn, Ende wert een yegelyck toeghelaten selver te schutten alfulcke Beeften als hy in zyn eyghen griende

CRIMPENREWEERT.

griende ofte Landen bevinden sal, Afgeheynt
ofte afghesloot als vooren.

NIEMANDT sal vermoghen te leggen op ofte
langhs de Dijcken of binnelandtsehe heer-
Weeghen, doode beesten ofte krenge, cleyn
ofte groot, ionck ofte out, van wat natuere of
conditie die oock moghen zyn, op pœne van
vijf-en-twintich Gulden, weghens elcke doot
beest ofte krenge te verbeuren, Ende sal daer
vooren executabel sijn, den eyghenaer vanden
Dijck ofte Wegh daer op de selve bevonden sal
worden, die zyn guarandt jegens den misbruyc-
ker ghelaten wert, dit mach bekeuren Dijck-
graef, Hoogheemraedt, Secretaris of Bode.

NIEMANDT sal aerde, rys, riet, ofte andere
Dijck-materialen halen ofte graven, doen
halen ofte doen graven, van ofte uyt een ander
mans eygen, sonder consent vanden eyghenaer
ofte huerman, op pœne van des Heemraeds

C

Keur

Ordinaris Keuren vanden

Keur. Ende soo yemandt zyn Dijck besteet te maecken op conditie dat den aennemer de aerde ofte materialen leveren moet tot zynen kosten, salmen het misbruyck moghen verhalen soo wel aen den besteder als aennemer, tot optie vanden Dijckgraef, onvermindert partye geïnteresseerde zyn recht.

DIE selver aerde heeft en sal niemands aerde halen, ende die selver geen aerde en heeft, ofte bequaem om mede te Dijcken, sal aerde moghen halen ter naester laghe, ende minster schade, midts betalende voor 't bovenste spit vier stuyvers, voor het tweede spit drie stuyvers, voor het derde spit twee stuyvers, ende het vierde om niet, midts dat het eerst pertenentelyck sal werden af-gemeten door den gesworen Bode, ofte een vande Schutters: Ende oft wel den eyghenaer niet en wilde toelaten de aerde te graven, steken en halen, soo salmen niet temin t' selve moghen doen, midts betalende als vooren. Ende sal de aerde precijs wegh gehaelt

CRIMPENREWEERT.

baelt moeten worden voor de laetste Bamif-
schouwe, ende geen gesteecken aerde moeten
blyven staen op t' velt tusschen de Schouwen
van Bamis ende Odulphus.

INDIEN yemendt belet wilde doen, ni de af-
ghesteecken aerde wegh te doen halen, t' zy
eyghenaer ofte een ander, wie hy oock ware,
t' zy door dreygementen ofte met dadelycke
Feytelickheyt, sal verbueren een boete vande
Heemraeds Keur, ende daer boven, arbitrale
correctie nae ghelegentheyd der saken.

NIEMANDT en sal aerde ofte riet halen ofte
doen halen dan ses Roeden buyten den
neervoet vanden Dijck, op te verbeurte van
thien ponden Hollandts, alsoo de aerde binnen
die Limiten zynde moet blyven voor den eyge-
naer ofte huerman, ten behoeve vanden Dijck
daer voor die is legghende, ghelijck mede den
eyghenaer ofte huerman niet vermoghen sal de

Ordinaris Keuren vanden

aerde, legghende buyten de ses Roede te ver-
voeren ofte doen vervoeren, sonder ghedane
ofmetinghe, ten ware, die andere schoor-ofte
baer-Dijck was hebbende, daer op die ghe-
bracht wierde, dan met consent van Dijckgraef
ofte Hoogheheemraden, op pœne als vooren,
ende sal de bekeuringhe ghedaen mogen wor-
den by den Dijckgraef, Hoogheheemraden,
Secretaris of Bode: Doch soo veel de ver-
voeringhe der Aerde op d' Ysel-cant aengaet,
dat daer in geobserveert sal worden soodanige
voet als voor desen.

GHELYCK mede niemant die selver gheen,
aerde en heeft, aerde en sal moghen halen
uyt her rebeel, dan tot behoef vanden Dijck
vanden Crimpenreweert, noch oock niemands
anders riet snyden om te krammen ofte vullen,
dan binnen de voorfz. Limiten voor voets op,
op de boete van Heemraeds Keur.

WEL-

CRIMPENREWEERT.

VVEL verstaende, soo yemandt zyn Dijck begeert te krammen, daer vooren geen kramminghe gheordonneert en is, ende selver geen riet en heeft sal uyt het rebeel soo veel riet moghen haelen als hy tot het bekleeden ende krammen van zyn Dijck van noode heeft, midts blijvende buyten de ses Roeden vande tee vanden Dijck, hier vooren verhaelt.

DOCH soo yemandt baer ofte schoor-Dijck heeft, ende geen riet ofte aert en heeft (ofte aerde bequaem om mede te Dijcken) maer wel opander plaet aerde of riet heeft, de selve wert dien niet teghenstaende toegelaten aerde ende riet te halen uyt het rebeel, om de voorschreven zynen Dijck daer mede te maecken ende te bekleeden.

VORDER soo salmen de Dijck-slooten in't rebeel op maecken voor Odolphus schouw, drie voet diep, ende acht voet wijd.

Ordinaris Keuren vanden

ENDE men sal geen aerde schieten op een halve Roede nae aenden neervoet daer schoorofte haer-Dijck is, op de boete van vijf Dijck ponden.

SOo wanneer last ofte perijckel aen den Dijck komt, dat de klock gheslaghen ofte gheklept wort, soo sullen alle de gheschierde mannen ghehouden zyn te Dijck te komen, met byl, rieck, schop, spade, flegghe, berrie ende ander bequaem Dijck-ghereetschap, daer mede men ghewoonelyk is te Dijcken, ende daer op een yeder vande geschierde mannen by den Schout ende Gherechten ghestelt is: Ende soo wie in sulcker vougen niet versien zynde te Dijck quame, sal verbeuren des Heemraedts Keur. Ende op dat door absentie ofte inadvertentie van eenighe der voorz. gheschierde Mannen, den ghemeen weert, by tyde van noot niet en komme, te pericliteren, oock niemant vande geschierde

de

CRIMPENREWEERT.

de Mannen (die door het quaet weder ende, ruyfchen vanden windt het klock-geflach niet wel en fouden kunnen hooren) buyten redn. en werde, ghecaufeert ende veronghelijckt, Soo fullen de Schouten ende binnelandtsche Heemraden door haren gherechts-bode, ofte, andere perfoonen daer toe te, authoriferen, alle, de gefchierde Mannen, hoeft voor hoeft, op't spoedichste, daer van doen infinueren. Ende ten eynde als vooren doen verfamelen voor de deuren van de Schouten voornoemt, ende indien eenighe vande voorfz. gheschierde Mannen ten tijde, van de infinuatie van huys ofte kranck waren, fulcx dat zyluyden felver niet te Dijck fouden kunnen komen, zoo fullen de Schouten ende binnelandtsche Heemraden tot kosten van foodanighe abfente ofte, krancke mannen andere bequame perfoonen in heurluyder plaetfe ftellen, te weten, foodanige als de Schouten ende Gherechten (daer fulcx valt) goet duncken en ghelieven fal, De welcke dien volghende, op't bevel vande felve Schouten ende Gherechten (om ende op alfulcke

Ordinaris Keuren vanden

fulcken Dagh-gelt als de gheschierde Mannen
aldaer ghewoonlijck zyn te ghenieten, ofte
voor soo veel min ofte meer als henluyden by
de selve Schouten ende Gherechten nae ghele-
ghentheyte van tyde ende saecken, sal werden
toegheleydt) ghehouden sullen zyn te Dijck
te komen met alfulcken Dijck-ghereetschap
ende handt-werck daer op de gene inwelckers
plaetse zy komen ghestelt zyn, alles mede op
pøene van des Heemraets Keur, Te verbeuren
soo wel by de Schouten, ende Gerechten, ofte
binnelandtsche Heemraden, die hier inne na-
latich ende versuymigh soude mogen wesen,
als by den ghenen die in sulcker voughen gein-
finucert, ofte in yemands plaetse gesurrogeert,
ofte ghestelt zynde, met bequaem gereetschap
als vooren niet te Dijck en quame: Ende sul-
len de Schouten ende binnelandtsche Heemra-
den, nae dat de voorschreven insinuatie ende
versamelinghe ghedaen sal zyn, elcx voor haer
deuren monsteringe ende Wapenschouwinge
doen, om te weten ofte het ghetal van haere
gheschierde Mannen vol ende Compleet is:

Ende

CRIMPENREWEERT.

Ende soo wie als dan op de Monsteringhe ende Wapenschouwinghe niet present en is, sal teghens den Schoudt verbeuren de somme van ses Gulden, die hy aen der absente gereetste goederen by parate executie sal moghen verhalen, ghelijck de selve Schouten, ende binne-landtsche Heemraden, met haere gheschierde Mannen te Dijck ghekomen zynde, andermael Wapenschouwinghe fullen doen, op de boete van twaelf Culdens teghens den Dijckgraef te verbeuren, ende soo wie als dan, absent bevonden mocht worden, ofte gheene bequaeme Dijck-waepen by hem en heeft, sal verbeuren des Heemraedts keur, als vooren.

EEN yeghelyck sal gehouden zyn alle die gene die by tijde van noot te Dijck komen te logheren ende huys-vestinge te verleenen, sonder des te weygeren, op des Heemraedts keur, als vooren.

D

ALLE

Ordinaris Keuren vanden

ALLE neervoeten die onder hol zyn, salmen uyt den grondt wederom op-maecten met groene Rijs, ende niet met stoven ofte ruycht, ter breete van ses voet, ende het leeghste ten minsten een voet boven maelvloet.

VOORTS soo fullen alle Dorpen maecten haere binnelandtsche heirweghen, streckende nae de Dijcken, een Roede breed ten minsten, ende haere Bruggen kroppen een halve voet boven de stootplancken, ende rollen anderhalve Roede met harde aerde, de stiencken vullen met Rijs, ende oock met harde aerde, ende effenen t'laechste nae het hoochste, dat men se bequamelijck lyden ende rijden mach, twelck Schout, ende binnelandtsche Heemraden fullen beschouwen, elcx in't sijn: Ende indien de Bruggen ende wegen sulcx niet ghemaect, ende beschout worden, ende daer klachte over quame, soo fullen Dijckgraef ende Hoogeheemraden, t'selve doen ende keuren, tot kosten vanden Schout ende binnelandtsche Heemraden.

DAT-

CRIMPENREWEERT.

DATMEN gheen Weghen , nocte thiende Weghen die men ghewoonlyck is met Waghens te rijden , niet op ofte deurgraven en sal, ten zy datter ten minsten werden overgeleyt vijf boomen met dwarffe horden, ende de selve Weghen niet beleggen met misse ofte andere materie, op dat daer door het rijden vande Waghens niet belet ofte verhindert en worde, ende wanneer zy de gaeten wederom stoppen, fullen t'selve een voet hoogher maecken als de Weghen boven ende beneden zyn., ende belegghen met groene Rijs, ende t'selve ten minsten bedecken met een voet harde Aerde, alles op de boete van een pondt vlaems.

DIE aen den Dijk woonen, ende ses mergen Landts in eygendom hebben, ofte in huere gebruycken, fullen op de eerste Bamis Schouw, voor haer Huysen ofte voor haere stoepen hebben een Byl, Slegh, Lantaren, Schop, Spade, Berrije, ofte immers t'meerendeel van dien., op de verbeurte van twee stuyvers acht penn:

Ordinaris Keuren vanden

ende die t'selve binnen 's huys niet en hebben,
sullen verbeuren hondert Schellinghen.

MEN sal geen aerde moghen haelen uyt den
Crimpenreweert, binnen noch buytens
's Dijcx, ende die vervoeren in een ander Iurisdic-
tie ofte Schouwe, op te verbeurte vande
Schuyt ofte Schip, en xxviiij. ponden, ende
arbitrale correctie naer exigentie vande saecke,
Dit mach bekeuren als vooren.

ALLE huysen staende op de Dijcken, sullen
de vloeren soo hoog wesen als den Dijck,
behalven de Cade, ende men sal gheen Schue-
ren setten dan beneden het vierkant vanden
Dijck.

ENDE sullen alle Officieren inden Crimpen-
reweert hebben een bequame schutskoy,
op de boete van thien Guldens.

DAER

CRIMPENREWEERT.

DAER dubbelde hanghboomen sijn, om netten te droogen sal moeten zyn twee Roede lydens, ende daer enckele hanghboomen sijn, een Roede lydens van aerde, ofte daer een wagh en op den Dijck staet, viercant acht voet, lijdens. Dit mach bekeuren als vooren,

MEN sal met gheen sant ofte puyn Dijcken, ofte boete van twee Gulden, noch oock niet met binnelandtsche aerde, dan met voorgaende consent van Dijckgraef ofte Hooghe-Heemraden, als het de noot vereyschte: op de boete van thien Culden.

DE Schouten, ende de binnelantsche Heemraden, ofte Cherechten, sullen op alle Schouwen den Dijckgraef ende Hoogheheemraden waarnemen, elcx inden zynen, daer haer luyder Dorp ofte Schout ampt beghint, hebbende be Keurceel ofte Laeckcedulle ghereet, om dien volgende hering te doen, op de boete van xxviiiij. ponden elck ampt. ALLE

Ordinaris Keuren vanden Crimpenreweert.

ALLE Schouten ende Ghesworens, bewindt van Landt hebbende, fullen doen houden in hare gemeenlandtskift pertinent register van alle de Keurcelen die hen Iarelijcx toe ghesonden worden, om die tot allen tyden, des vermaent sijnde, aen Dijckgraef ende Hooghe-Heemraden te verthoonen, op de boete, yder ampt, van xxviii. ponden, tot profijte vanden Dijckgraef.

Ende alle voorgaende Keuren ende Ordonnantie, fullen staen tot oochschijn ende discretie vande Hooge-Heemraden.

*Aldus geschiert, ende geordonneert
by de Heeren*